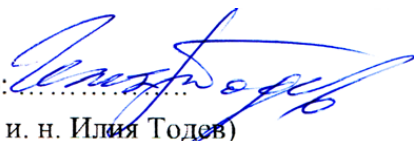

УТВЪРЖДАВАМ

Директор:
(проф. д. и. н. Илия Тодев)

ПРАВИЛНИК

ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В ИНСТИТУТА ЗА ИСТОРИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ ПРИ БАН

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този Правилник урежда условията, реда, процедурите, общите и специфични изисквания по приемане и обучение на докторанти, по придобиване на научни степени, по заемане на академични длъжности в Института за исторически изследвания (ИИИ) при БАН. Той е съгласуван с рамковия Правилник на БАН, приет на 54-то заседание на Общото събрание, проведено на 28.03.2011 г.

(2) В дейността си по развитието на академичния състав Институтът за исторически изследвания (ИИИ) при БАН се ръководи от:

1. Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Закона за Българската академия на науките (ЗБАН) и Закона за висшето образование (ЗВО).

2. Правилника на МОМН за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България;

3. Устава на БАН;

4. Този Правилник

(3) При несъответствие или противоречие между различните документи предимство има юридическият документ от по-висок ранг съгласно ал.2.

Чл. 2. (1) Оценяването на дисертационните трудове за придобиване на научни степени и на кандидатите за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се извършва от научни журита (НЖ). За всяка конкретна процедура съставът на НЖ се определя от Научния съвет (НС) по предложение на съответната секция в ИИИ.

(2) Директорът назначава със заповед състава на НЖ, приет по реда на ал. 1. При констатирани нарушения, той може да върне в НС процедурата за ново разглеждане.

(3) За членове на научното жури се избират български граждани – хабилитирани лица и/или утвърдени чуждестранни учени в съответната научна област, а при възможност – и в съответното направление и специалност. При интердисциплинарност на обявения конкурс или тема на дисертационния труд най-малко един член на журито трябва да бъде от друга научна област, към която обявеният конкурс или тема на дисертационния труд имат отношение. Изборът се осъществява от две обособени групи – на външни и вътрешни членове. „Външни“ членове на НЖ за ИИИ са учените, които не работят на трудов договор в Института за исторически изследвания при БАН. При избор на НЖ се определя и по един резервен член от всяка обособена група.

(4) Резервният член от съответната квота може да стане редовен член на журито по преценка на самото жури, в случай че:

т.1. редовният член на журито заяви в писмена форма до председателя своето нежелание да продължи да бъде член на журито, без да е необходимо посочването на мотиви, или

т.2. без заявление в писмена форма, ако има наличие на доказани обективни пречки (тежко заболяване, дългосрочна командировка в чужбина и др.), поради които не е в състояние да изпълни своите задължения.

(5) За членове на НЖ по ал. 1 не могат да бъдат избирани лица, които са свързани лица по смисъла на §1, т.5 от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен или заемане на академична длъжност, както и лица, имащи частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на работата им като членове на журито.

(6) За членове на НЖ по ал.1 не могат да бъдат избирани лица, които имат публикации в съавторство с кандидата в съответния конкурс в случай, че написаното от авторите не е ясно разграничено. Това не се отнася за научния ръководител на конкретния докторант.

(7) За членове на НЖ (вътрешни и външни) по процедури на ИИИ не могат да бъдат избирани лица повече от два пъти в рамките на една календарна година.

(8) Не се провеждат заседания на журито в намален състав, включително и по ал. 11

(9) На своето първо заседание НЖ по ал. 1 избира един от членовете си за председател и определя от състава си рецензенти.

(10) Решенията на журито се приемат с явно гласуване и с обикновено мнозинство. При гласуванията за защита на дисертация и при заключителните гласувания при конкурси за заемане на академични длъжности не се допуска гласуване „въздържал се”.

(11) Първото заседание на НЖ може да се проведе и неприсъствено, като се използват възможностите на интернет.

Чл. 3. Институтът за исторически изследвания, чрез научния секретар, изпраща в Националния център за информация и документация по един екземпляр от защитените дисертационни трудове и авторефератите им на хартиен и електронен носител, информация за издадени дипломи за придобита образователна и научна степен „доктор” и научна степен „доктор на науките”, както и за избраните на академични длъжности лица в срок до 14 дни след датата на издаването на дипломата, съответно датата на избора.

Глава втора

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В ИИИ

Чл. 4. С цел гарантиране на високо научно равнище на академичния състав, кандидатите за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИИИ трябва да отговарят на следните общи и специфични изисквания:

(1) При защита на дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор” кандидатът трябва:

т.1. да притежава образователно-квалификационната степен „магистър”;

т.2. да е изпълнил утвърдената от НС образователна и научна програми и да е отчислен с право на защита

т.3. да е представил в завършен вид дисертационен труд

т.4. да има най-малко 3 публикации (може и приети за печат) по темата на дисертацията в специализирани научни издания или научни сборници

(2) При защита на дисертационен труд за получаване на научната степен „**доктор на науките**” кандидатът трябва:

т.1. Да притежава образователната и научна степен „доктор” и

т.2. да е публикувал значителна част от дисертационния труд под формата на монография, или равностойни на нея изследователски статии в специализирани научни издания.

(3) Кандидатът за академичната длъжност „**асистент**” трябва да притежава образователната степен „магистър”. Преимущество е той да е докторант, изпълнил образователната и научните си програми и/или да е докторант, отчислен с право на защита.

(4) Кандидатът за академичната длъжност „**главен асистент**” трябва:

т.1. да притежава образователната и научна степен „доктор” ;

т.2. да има научни публикации в специализирани научни издания;

т.3. да има участия в научни форуми.

(5) Кандидат за академичната длъжност „**доцент**” трябва:

т.1. да притежава образователната и научна степен „доктор”;

т.2. да има поне 5 години стаж по специалността на академичната длъжност „главен асистент”;

т.3. да е публикувал или да има приет за печат, обсъден и одобрен от секцията монографичен труд (извън темата на дисертацията) със съществен научен принос;

т.4 да е публикувал изследователски студии и статии, които да не повтарят представените за придобиването на образователната и научна степен „доктор” и за заемане на академичната длъжност „главен асистент”

т.5. да е участвал в проекти на ИИИ и/или друга научна организация;

т.6. да има участия в национални и/или международни научни форуми;

т.7. да има цитирания (без автоцитирания) в научни публикации на български и чужди учени и/или в дисертационни трудове.

(6) Кандидатът за академичната длъжност „**професор**” трябва:

т.1. да притежава образователната и научна степен „доктор”;

т.2. да има поне 5 години стаж по специалността на академичната длъжност „доцент”;

т.3. да е публикувал или да има приет за печат, обсъден и одобрен от секцията монографичен труд (извън темата на хабилитацията) със съществен научен принос;

т.4 да е публикувал изследователски студии и статии, които да не повтарят тези, представени за придобиването на образователната и научна степен „доктор”, научната степен „доктор на науките” и за заемането на академичната длъжност „доцент”;

т.5. да е участвал и в други научни разработки (включително в колективни монографични трудове) и/или съставяне на документални сборници с исторически извори; в енциклопедии, научни справочници и пр.

т.6. да е участвал в проекти на ИИИ и/или друга научна организация;

т.7. да има участия в национални и/или международни научни форуми;

т.8. да има цитирания (без автоцитирания) в научни публикации на български и чужди изследователи и/или в дисертационни трудове;

т.9. да е осъществил ръководството на докторанти и дипломанти, или да чел докторантски лекционни курсове в ЦО на БАН, или да е чел лекционни курсове във висши училища, или лекции на специализирани лекционни семинари.

(7) Кандидат за академичната длъжност „професор” ще има предимство при равни други условия, ако притежава научната степен „доктор на науките”.

Глава трета

ПРИЕМАНЕ И ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИ

Чл. 5. (1) Процедурата за приемане на редовни и задочни докторанти се определя от Правилника за дейността на Центъра за обучение (ЦО) при БАН и Академичния съвет (АС) на ЦО и този Правилник. Тази процедура е ежегодна и започва със заявка до ЦО за отпускане на съответната бройка по научните специалности в ИИИ, направена по предложение на секциите и утвърдена от Научния съвет. По ред, определен с чл. 3 (ал. 1 и ал. 2) в Правилника на БАН, конкурсът за докторанти по отпуснатите от ЦО бройки се публикува в Държавен вестник (ДВ). В срок до една седмица той се обявява в интернет-страницата на ИИИ. Конкурсът започва да тече от датата на обявяването му в ДВ.

(2) Приемането и обучението на докторанти, чуждестранни граждани, става при спазване на изискванията на българското законодателство.

(3) Срокът за подаване на документи за участие в конкурса е два месеца от момента на обявяването му в ДВ.

(4) Кандидатите за участие в конкурса за докторанти подават молба до Директора на ИИИ за допускане и следните документи:

1. автобиография ;
2. диплома за образователно-квалификационна степен „магистър”;
3. удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
4. медицинско свидетелство;
5. свидетелство за съдимост;
6. списък на публикации, ако има такива;
7. други документи, доказващи интереса на кандидата към научноизследователска дейност;
8. копие от документ за внесена такса, ако се изисква такава

(5) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява от назначена от Директора комисия, съставена от научния секретар на ИИИ, ръководителя на секцията, заявила конкурса, и завеждащия отдел „Човешки ресурси” до една седмица след изтичане срока на конкурса. За резултатите от проверката кандидатите се уведомяват писмено в срок до 14 дни от изтичане на срока на конкурса. Уведомлението играе роля на документ за допускане/недопускане на кандидата до участие в конкурса.

(6) До участие в конкурса се допускат кандидатите за докторанти, които имат общ успех от дипломата за образователно-квалификационната степен „магистър” най-малко „много добър” (4,50).

(7) Конкурсът за докторанти се състои от писмен и устен изпит по специалността по конспект, приет от Научния съвет на ИИИ и изпит по един избран от тях чужд език. Изпитът по специалността (писмен и устен) се провежда от комисия, която се предлага от НС и се назначава от Директора. Изпитът по чужд език се провежда от комисия, която се определя от ЦО.

(8) Конкурсът се провежда, в рамките на една седмица, до четири месеца след датата на обявяването му и не по-рано от 1 месец от уведомлението за допускане до участие.

(9) Кандидатите за докторанти се допускат до устен изпит по специалността при успех от писмения изпит, не по-нисък от „много добър” (4,50).

(10) Успешно издържали конкурса са кандидатите, които са получили средна оценка от писмения и устния изпит по специалността не по-ниска от „много добър” (4,50) и оценка „добър” (4,00) на изпита по чужд език.

Чл. 6. (1) Кандидатите, участващи във всеки отделен конкурс, биват класирани според успеха, постигнат на изпита по научната специалност, от комисията за провеждане на този изпит.

(2) В срок не по-късно от 10 дни след приключване на конкурсната процедура по всеки отделен конкурс документите, подадени от кандидатите, и протоколите от изпитите постъпват в секцията, която ще осъществява обучението на докторанта.

(3) Ръководителят на секцията докладва резултатите от конкурса пред НС и предлага за избор класирания се на първо място кандидат. Ако местата са повече от едно, предложението се съобразява с класирането на кандидатите за обявените места.

(4) НС взема решение за зачисляване на успешно издържалите конкурса кандидати. В решението се посочва и научния ръководител на докторанта, който се избира по предложение на съответната секция. За научен ръководител се избира хабилитирано лице, което може да бъде и учен, външен за ИИИ.

(5) В срок не по-късно от 1 месец след решението по ал. 4, научният ръководител, след консултация с докторанта, предлага тема на докторската дисертация. НС утвърждава работното наименование на темата. Директорът сключва договор (по образец, утвърден от ЦО на БАН) с докторанта и научния ръководител за правата и задълженията на трите страни.

Чл. 7. (1) Формата на обучение на докторанти за образователната и научна степен „доктор” в ИИИ е редовна, задочна и на самостоятелна подготовка.

(2) Зачисляването на задочни докторанти става по процедурите и реда, определени за редовните докторанти.

(3) Кандидатът за зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка подава в секцията проект на дисертационен труд, разработен в основната му част, както и библиография. Представената част от дисертационния труд се обсъжда от семинара на секцията в присъствието на кандидата. При липса на поне 5 хабилитирани лица в секцията, семинарът се разширява със заповед на Директора с външни хабилитирани лица, предложени от секцията, специалисти в областта на процедурата. При положителна оценка, семинарът предлага на НС зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка и научния му консултант.

(4) НС утвърждава работното наименование на темата на бъдещата дисертация на зачисления докторант и научния му консултант. Директорът издава съответна заповед.

Чл. 8. (1) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален план при условия и ред, определени от Правилника за дейността на ЦО и АС при БАН.

(2) Продължителността на обучението е както следва:

1. за редовна и самостоятелна форма на обучение – до 3 години и
2. за задочна форма на обучение – до 4 години.

(3) Преди изтичане на срока за подготовка докторантът представя доклад за постигнатите от него резултати пред семинара на секцията, където е зачислен. Семинарът чрез

гласуване на присъстващите хабилиитирани и нехабилиитирани учени прави едно от следните предложения за решение от НС:

а) докторантът да бъде допуснат до предварителна защита, ако е положил всички необходими изпити и е подготвил дисертационния си труд;

б) срокът на подготовка на докторанта да бъде удължен еднократно до 1 година без право на стипендия;

в) докторантът, ако е положил всички необходими изпити, да бъде отчислен с право на защита до 2 години;

г) докторантът да бъде отчислен без право на защита, ако не е положил необходимите изпити и/или докладваните резултати са неудовлетворителни, като възстанови на ИИИ сумата на получените стипендии и други средства, свързани с обучението му.

(4) Докторант, който не представи доклад за постигнатите от него резултати пред семинара на секцията, където е зачислен, в срока по ал. 2 на чл. 8, се отчислява без право на защита със заповед на Директора като възстановява на ИИИ сумата на получените стипендии и други средства, свързани с обучението му.

(5) Докторантите имат право да прекъсват обучението си по уважителни причини в срок до една година, по майчинство – до две години. Прекъсването на докторантурата се извършва след подаване на мотивирана молба от докторанта до Директора с приложен документ за причината (причините). Молбата се удостоверява от научния ръководител и се разглежда от Научния съвет. След положително решение на НС се издава заповед на Директора за периода на прекъсване. За срока на прекъсването редовните докторанти запазват своите права, но не получават стипендия.

Глава четвърта

ЗАЩИТА НА ДИСЕРТАЦИОННИ ТРУДОВЕ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР” И НА НАУЧНАТА СТЕПЕН „ДОКТОР НА НАУКИТЕ”

Раздел първи

Чл. 9. (1) Процедурите по защита на дисертационен труд за образователната и научна степен „доктор” за трите форми на обучение (редовна, задочна и на самостоятелна подготовка) се предхождат от предварителна защита на проект на труда пред семинар на съответната секция.

(2) На заседанието по ал. 1 присъстват поне 3 хабилиитирани лица, специалисти в областта на дисертацията и/или в свързана с нея област. При липса на необходимия брой хабилиитирани лица, по предложение на секцията, семинарът се разширява със заповед на Директора с външни за секцията хабилиитирани лица, специалисти в областта на процедурата. На обсъждането задължително се изслушват докторантът и научния ръководител.

(3) Дисертационният труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор” трябва да съдържа научни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични познания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

(4) Дисертационният труд трябва да бъде представен във вид и обем, съответстващи на изискванията на обучаващата секция. Дисертационният труд трябва задължително да съдържа: заглавна страница; съдържание; увод; изложение; заключение – резюме на получените резултати с подчертаване на оригиналните приноси; библиография.

(5) Заседанието на семинара завършва с приемане на решение с явно гласуване и обикновено мнозинство относно качествата на предложения труд и при положително становище се предлага състав на НЖ. При отрицателно становище семинарът предлага доработване или преработване на дисертационния труд.

Чл. 10. (1) Ръководителят на секцията представя доклад в НС по ал. 5 на чл. 9. Научният съвет взема решения в срок не повече от един месец след предварителното обсъждане, както следва:

1. за изпълнението на образователната и научна програми на докторанта;
2. за отчисляване на докторанта с право на защита;
3. за откриване на процедура по публична защита на дисертационния труд;
4. за състава на научното жури;
5. за датата на публичната защита.

(2) В срок не повече от 7 дни след решението на НС Директорът отчислява докторанта, утвърждава състава на НЖ, определя дата и час на публичната защита. Един екземпляр от заповедта се изпраща на научния секретар на ИИИ, който осигурява подходяща зала за провеждане на публичната защита.

(3) Датата на публичната защита не може да бъде след повече от три месеца от заповедта на Директора.

Чл. 11. (1) В десетдневен срок след заповедта на Директора по ал. 2 на чл. 10 докторантът представя в секретариата на НС следните документи:

1. заявление по образец с опис на приложените документи;
2. дисертационния труд в 4 екземпляра;
3. автореферата в 8 екземпляра;
4. списък на публикациите по темата на дисертацията;
5. копия от публикациите в 4 екземпляра;
6. списък на участията на докторанта в научни форуми по темата на дисертацията;
7. справка за приносите в дисертацията, изготвена от докторанта;
8. творческа автобиография в 4 екземпляра;
9. документ за внесена такса за публична защита, ако такава е необходима.

(2) Документите по ал. 1 се представят на хартиен носител.

Чл. 12. (1) НЖ за защита на дисертация за получаване на образователната и научна степен „доктор” е в състав от пет лица, като най-малко трима от членовете са външни за ИИИ. Най-малко един от членовете на журито трябва да е професор. Научният ръководител (консултантът) на докторанта е член на журито.

(2) Включването на резервен член на мястото на редовно избран по ал. 4 на чл. 2 може да удължи процедурата с един месец. Удължаването на срока става с решение на журито.

(3) Избраните за рецензенти членове на журито получават по един екземпляр от дисертацията. Един екземпляр получава председателят на журито, който организира запознаването на останалите членове с нея. Четвъртият екземпляр се депозира в Библиотеката на ИИИ и при положение, че докторантът е дал писмено своето съгласие в

съответствие с чл. 15 от Закона за авторското право, дисертацията може да бъде четена по реда на ползване на библиотечните материали.

(4) Всички членове на журито получават по един екземпляр от автореферата. Авторефератът се представя и в Библиотеката на ИИИ.

Чл. 13. (1) Научното жури провежда две редовни заседания. При необходимост могат да се проведат и извънредни заседания. Решенията на НЖ се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(2) Първото заседание на НЖ се свиква по инициатива на Директора на ИИИ. Заседанието е закрито. На него членовете на НЖ избират от своя състав председател и двама рецензенти, единият от които задължително е учен, външен за ИИИ. Научният ръководител на докторанта не може да бъде нито председател, нито рецензент.

(3) Останалите трима членове на НЖ изготвят три становища.

(4) Рецензиите и становищата задължително съдържат положителна или отрицателна оценка. Те се предават в срок до три месеца от заповедта на директора за определяне на НЖ в три екземпляра на хартиен и на електронен носител в секретариата на НС.

(5) Единият екземпляр от рецензиите и становищата се предава на докторанта, вторият се предава в Библиотеката, а третият се съхранява в секретариата на НС.

(6) Секретариатът на НС организира публикуването на рецензиите, становищата и автореферата на дисертацията на български език на интернет-страницата на ИИИ. Авторефератът може да се публикува и на чужд език ако докторантът осигури превод.

(7) Публикацията по ал. 6 се осъществява в срок до един месец от постъпването на рецензиите и становищата в Института.

Чл. 14. (1) На второто редовно заседание на НЖ се провежда публичната защита на дисертационния труд. Заседанието е открито и се провежда в срок до един месец от публикуването на материалите по чл. 13, ал. 7. Датата и часът на откритото заседание се обявяват на интернет-страниците на БАН и на ИИИ две седмици преди заседанието.

(2) На откритото заседание по ал. 1:

1. председателят на НЖ представя докторанта;

2. докторантът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;

3. членове на НЖ прочитат своите рецензии и съответно – становища.

4. членовете на НЖ и всеки присъстващ на защитата може да прави изказвания и да задава въпроси към докторанта;

5. докторантът отговаря на въпросите и коментира изказванията;

6. всеки член на журито публично обявява своята оценка – положителна или отрицателна;

7. председателят обявява крайния резултат от защитата.

Чл. 15. (1) За успешно защитен се счита дисертационен труд, за който има поне една положителна рецензия и е получил най-малко три положителни оценки при защитата.

(2) При успешна защита решението на НЖ е окончателно и влиза в сила от момента на вземането му.

(3) При неуспешна защита дисертацията се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Раздел втори

Чл. 16. (1) Дисертационният труд за придобиване на научната степен „доктор на науките” се подготвя самостоятелно и не може да повтаря темата и значителна част от съдържанието на дисертацията, с която е придобита образователната и научна степен „доктор”.

(2) дисертационният труд по ал. 1 трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни и научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката.

(3) Процедурите по защита на дисертацията се предхождат от предварителна защита пред семинар на съответната секция. За целта кандидатът представя заявление за организиране на предварителното обсъждане; копие от диплома за степента „доктор”; дисертационния труд в два екземпляра; списък на публикациите по темата на дисертацията и копия от самите публикации.

(4) На заседанието по ал. 3 присъстват поне 5 хабилитирани лица, от които поне трима са професори или доктори на науките, специалисти в областта на дисертацията и/или в свързана с нея област. При липса на необходимия брой хабилитирани лица, по предложение на секцията, семинарът се разширява със заповед на Директора с външни за секцията хабилитирани лица, специалисти в областта на процедурата. Обсъждането се провежда в присъствието на кандидата.

(5) В резултат на обсъждането семинарът на секцията взема решение за готовността за защита на дисертацията пред научно жури, както и прави предложение за състава на журито.

(6) При положителна оценка по ал. 5 ръководителят на секцията внася доклад в НС, който в срок не повече от един месец взема решения за откриване на процедура по публична защита на дисертационния труд, за състава на научното жури и за датата на публичната защита.

(7) В срок не повече от 10 дни след решението на НС Директорът утвърждава състава на НЖ и определя дата и час за публичната защита.

(8) В срок не повече от 10 дни след решението на НС кандидатът депозира в секретариата на НС следните документи:

1. заявление по образец за явяване на публична защита;
2. дисертационния труд в 5 екземпляра;
3. списък на публикациите по темата на дисертацията;
4. копия от същите публикации в 8 екземпляра;
5. автореферата в 10 екземпляра;
6. справка за приносите на дисертацията, подготвена от кандидата;
7. творческа автобиография

(9) документите се подават на хартиен носител, като тези по т.4 може да са на електронен носител.

Чл. 17. (1) Научното жури се състои от седем хабилитирани лица. Най-малко трима от членовете са професори, а най-малко четирима са външни за Института.

(2) Трима от членовете на журито, двама от които са професори, изготвят рецензии. Поне една от тях е от учен, външен за ИИИ. Останалите членове изготвят становища.

(3) Рецензентите получават по един екземпляр от дисертацията и останалите документи.

(4) Четвъртият екземпляр от дисертацията и останалите документи се предоставят на председателя на НЖ, който организира ползването им от останалите членове на НЖ.

(5) Петият екземпляр се депозира в Библиотеката на ИИИ при условията на чл. 12, ал. 3.

(6) Секретариатът на НС организира публикуването на рецензиите, становищата и автореферата на дисертацията на български език на интернет-страницата на ИИИ. Авторефератът може да се публикува и на чужд език, ако докторантът осигури превод.

(7) Публикацията по ал. 6 се осъществява в срок до един месец от постъпването на рецензиите и становищата в Института.

Чл. 18. (1) За успешно защитен се счита дисертационен труд, за който има поне една положителна рецензия и е получил най-малко четири положителни оценки при защитата. Всеки член от журито публично обявява своята оценка.

(2) При успешна защита решението на НЖ е окончателно и влиза в сила от момента на вземането му.

(3) При неуспешна защита дисертацията се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Чл. 19. За неописаните и непосочени в този раздел процедури по организацията и провеждането на публичната защита на дисертацията се прилагат правилата и реда по раздел първи на глава четвърта от този Правилник.

Глава пета

ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В ИИИ

Чл. 20. (1) Откриването на академичната длъжност „асистент” става с решение на НС по мотивирано предложение на Директора и/или на съответната секция.

(2) Вакантното място за академичната длъжност „асистент” се обявява на интернет-страницата на ИИИ.

(3) В срок не по-дълъг от два месеца от обявата кандидатите подават в канцеларията на ИИИ следните документи:

1. заявление с опис на документите;
2. автобиография;
3. диплома за придобита образователно-квалификационна степен „магистър”;
4. медицинско свидетелство за постъпване на работа;
5. свидетелство за съдимост;
6. списък на публикации и самите публикации, ако има такива;
7. други документи, доказващи научни интереси и постижения, ако има такива.

(4) Документите се препращат в съответната секция, която провежда обсъждане. При наличието само на един кандидат, секцията взема решение с обикновено мнозинство и явно гласуване да го предложи за назначаване, или не. При наличие на повече от един кандидат, се извършва класиране, което включва всички кандидати.

(5) Ръководителят на секцията докладва в НС взетото от секцията решение. При несъгласуваност между решенията на секцията и НС, окончателното решение взема Директорът.

(6) Директорът назначава асистента на срочен трудов договор за не повече от 4 години. В този срок лицето трябва да изработи докторска дисертация, да бъде атестирано и ако е готово за защита или е защитило, да бъде обявен конкурс за „главен асистент”. При незадоволителна атестация лицето се освобождава от длъжността „асистент”.

(7) Назначаването на докторант на академичната длъжност „асистент” по чл. 4, ал. 3 става от Директора по предложение на Ръководителя на съответната секция.

Чл. 21. (1) Академичната длъжност „главен асистент” се заема въз основа на конкурс и избор. Конкурсът се обявява с решение на НС по мотивирано предложение на Директора, обосновано от предложение на съответната секция. В мотивите трябва да се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на тематиката на секцията. Секцията предлага и евентуални членове на НЖ по конкурса.

(2) Конкурсът по ал. 1 се обявява в ДВ със срок за подаване на документите 2 месеца. Обявата се публикува и на интернет-страницата на ИИИ.

(3) Кандидатите за участие в конкурса подават заявление за допускане, придружена от следните документи:

1. автобиография по европейски образец;
2. диплома за образователната и научна степен „доктор”;
3. медицинско свидетелство;
4. свидетелство за съдимост;
5. списък на публикации;
6. публикациите по списъка, приложени в оригинал или като копия на хартиен и/или електронен носител в един екземпляр;
7. списък на цитиранията, без автоцитирания, ако има такива;
8. други документи, удостоверяващи научни интереси и постижения.

(4) При подаване на документите всеки участник в конкурса получава конспект за изпита по темата на конкурса, приет от НС и утвърден от Директора.

(5) Преди изтичане на срока по ал. 2 НС обсъжда и определя с явно гласуване предложения от секцията състав на 5-членно НЖ. Директорът назначава журито при спазване на изискванията на чл. 20, ал. 1 и ал. 2 от ЗРАСРБ, според които в състава на 5-членното жури се включват най-малко двама членове, външни за ИИИ учени. За председател журито избира един от своите вътрешни за ИИИ членове.

(6) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява от комисия, съставена от научния секретар на ИИИ, ръководителя на секцията, заявила конкурса и завеждащия отдел „Човешки ресурси” до една седмица след изтичане срока на конкурса. За резултатите от проверката кандидатите се уведомяват писмено в срок до 14 дни. Уведомлението играе роля на документ за допускане/недопускане на кандидата до участие в конкурса.

(7) Недопуснатите до конкурс кандидати имат право на обжалване. Жалбата се подава в седемдневен срок от получаване на уведомлението по ал. 6 до Директора, който назначава комисия за проверка и който взема окончателното решение.

Чл. 22. (1) Конкурсният изпит по чл. 21 се провежда не по-късно от един месец от изпращането на съобщението по ал. 6 на същия член.

(2) Конкурсният изпит е писмен и устен и се провежда в един ден.

(3) Всеки член на НЖ оценява кандидатите поотделно. Решенията на НЖ се вземат с обикновено мнозинство и явно гласуване, за което се съставя протокол.

(4) НЖ съставя протокол за резултатите от конкурсния изпит. Изпитът се счита за успешно издържан ако оценката от писмения изпит е най-малко „много добър” (4,50), а средната оценка от писмения и устния изпит е „много добър” (4,50).

(5) На основание протокола председателят на НЖ подготвя доклад, подписан от всички членове на НЖ, който съдържа мотивирано предложение за избор на не повече от един кандидат и го представя не по-късно от 7 дни след конкурсния изпит в НС.

(6) В срок до един месец от постъпването на доклада по предходната алинея НС провежда избора. Изборът се провежда с обикновено мнозинство и явно гласуване. Членовете на НС, които не подкрепят направеното от НЖ предложение, аргументират писмено мнението си.

(7) Всички кандидати, явили се на конкурса, се уведомяват писмено за резултатите от изпита и направения избор.

(8) Спечелилият конкурса кандидат се назначава със заповед на Директора от датата на избора му от НС и е длъжен да заеме поста си до 1 месец след тази дата.

Чл. 23. (1) Академичната длъжност „доцент” се заема въз основа на конкурс и избор. Конкурсът се обявява с решение на НС по мотивирано предложение на Директора, обосновано от съответната секция. В мотивите се аргументира необходимостта от такава длъжност и се обосновава научноизследователската натовареност, изразяваща се в осигурена научна ангажираност на заемащия длъжността. Секцията предлага и евентуални членове на НЖ по конкурса.

(2) Конкурсът по ал. 1 се обявява в ДВ със срок за подаване на документите 2 месеца. Обявата се публикува и в интернет-страницата на ИИИ.

(3) Кандидатите за участие в конкурса подават заявление за допускане, придружена от следните документи:

1. автобиография по европейски образец в 7 екземпляра;
2. диплома за образователната и научна степен „доктор”;
3. медицинско свидетелство;
4. свидетелство за съдимост;
5. удостоверение за стаж по специалността;
6. списък на публикации и други научно-приложни разработки в 7 екземпляра;
7. публикациите по списъка, приложени в оригинал или като копия на хартиен и/или електронен носител в 4 екземпляра;
8. списък на цитиранията, без автоцитирания;
9. справка, изготвена от кандидата, за научните приноси, осъществени извън докторската дисертация;
10. свидетелства за отличия и награди и постижения, свързани с научноизследователската дейност на кандидата.

(4) Преди изтичане на срока по ал. 2 НС обсъжда и определя с явно гласуване предложенията от секцията състав на НЖ. Директорът назначава журито при спазване на изискванията на чл. 25 от ЗРАСРБ, според които в състава на журито се включват най-малко трима професори, като поне трима от 7-те членове трябва да са външни за ИИИ учени.

(5) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява от комисия, съставена от научния секретар на ИИИ, ръководителя на секцията, заявила конкурса и завеждащия отдел „Човешки ресурси” до една седмица след изтичане срока на конкурса. За резултатите от проверката кандидатите се уведомяват писмено в срок до 14 дни.

Уведомлението играе роля на документ за допускане/недопускане на кандидата до участие в конкурса. Недопуснатите до конкурса кандидати имат право на обжалване по реда на чл. 21, ал. 7 от този Правилник.

Чл. 24. (1) НЖ провежда конкурса в срок до 6 месеца от обявяването му в ДВ.

(2) Всички членове на журито получават по един екземпляр от творческата автобиография и от списъка на публикациите.

(3) Рецензентите получават по един комплект от публикациите на кандидата. Четвъртият комплект се предоставя на председателя на НЖ, който организира запознаването на останалите членове на журито с материалите.

(4) Научното жури провежда две редовни заседания. При необходимост могат да се проведат и извънредни заседания.

(5) Първото редовно заседание на НЖ се провежда в 14-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документите. Заседанието е закрито и се организира от ръководителя на секцията, в която е обявен конкурсът за заемане на академичната длъжност. Журито избира свой председател, който е лице, заемащо академична длъжност в Института.

(6) Председателят на НЖ е отговорен за неговата работа, включително и за спазване на сроковете по процедурата.

(7) На своето първо заседание НЖ определя от своя състав двама рецензенти, единият от които е професор. Останалите петима изготвят писмени становища.

(8) Членовете на НЖ представят рецензиите и становищата си в срок до два месеца от определянето им в състава на НЖ.

(9) В срок най-малко един месец преди заключителното заседание на НЖ на интернет-страницата на ИИИ се публикуват изготвените рецензии и становища.

(10) В срока по ал. 9 кандидатите имат право да представят в НЖ писмен отговор за бележките в рецензиите и становищата.

(11) НЖ провежда заключителното си заседание в срок до 6 месеца от обявата на конкурса в ДВ.

(12) На заключителното заседание на НЖ присъстват и кандидатите за заемане на академичната длъжност. Те отговарят на въпроси и бележки на НЖ.

(13) НЖ оценява кандидатите поотделно. За резултатите се съставя протокол.

(14) На основание протокола по ал. 13 председателят на НЖ подготвя доклад, подписан от всички членове на НЖ, който съдържа мотивирано предложение за избор на не повече от един кандидат и го представя не по-късно от 7 дни след проведения конкурс в НС .

(15) В срок до един месец от постъпването на доклада по ал. 14 НС провежда избора по реда на чл. 22, ал. 6 на този Правилник.

(16) В срок до 14 дни след провеждането на избора кандидатите, участващи в конкурса, се уведомяват писмено за резултатите от избора.

(17) Спечелилият конкурса кандидат се назначава със заповед на Директора от датата на избора му от НС и е длъжен да заеме поста си до 1 месец след тази дата.

(18) В срок до един месец след заемане на поста избраният доцент изнася публична академична лекция, организирана от ИИИ. Темата на лекцията трябва да бъде близка до тази на конкурса.

Чл. 25. (1) Заемането на академичната длъжност „**професор**” се осъществява въз основа на конкурс и избор, проведени при условията и по реда на чл. 23 и чл. 24 на този Правилник.

(2) Кандидатите за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „професор” трябва да отговарят на изискванията по чл. 4, ал. 6 от този Правилник.

(3) Кандидатите за участие в конкурса подават заявление до Директора за допускане до конкурса, придружено от следните документи:

1. автобиография по европейски образец в 7 екземпляра;
2. диплома за образователната и научна степен „доктор” и за научната степен „доктор на науките”, ако притежават такава;
3. медицинско свидетелство;
4. свидетелство за съдимост;
5. удостоверение за стаж по специалността на академичната длъжност „доцент”;
6. списък на публикации и други научноприложни разработки в 7 екземпляра;
7. публикациите по списъка, приложени в оригинал или като копия на хартиен и/или електронен носител в 4 екземпляра;
8. списък на цитиранията, без автоцитирания;
9. справка за научните приноси в публикации, извън тези, участвали в конкурса за „доцент” и тези в дисертациите, с които е придобита образователната и научна степен „доктор”;
10. свидетелства за постижения, отличия и награди, свързани с научноизследователската дейност на кандидата;
11. справки за изнесените лекционни курсове, участия в научни проекти, научни форуми и ръководените докторанти и дипломанти.

Чл. 26. (1) Конкурсът се провежда от НЖ в състав от седем членове – най-малко четирима от тях са професори. Най-малко трима от състава на НЖ са външни за ИИИ учени. Изготвят се три рецензии и четири становища.

(2) Всички членове на журито получават екземпляр от творческата автобиография и от списъка на публикациите.

(3) Рецензентите получават по един комплект от публикациите на кандидата. Четвъртият комплект се предоставя на председателя на НЖ, който организира запознаването на останалите членове на журито с материалите.

(4) НЖ провежда две редовни заседания. При необходимост могат да се проведат и извънредни заседания.

(5) Първото редовно заседание на журито се провежда в 14-дневен срок след изтичане срока за подаване на документите. Заседанието се организира от ръководителя на секцията, в която е обявен конкурсът за заемане на академичната длъжност. Заседанието е закрито – на него присъстват само членовете на НЖ. Журито избира свой председател, който е учен, вътрешен за ИИИ. На това заседание НЖ определя от своя състав трима рецензенти – двама професори и един доцент; единият от професорите е външен за ИИИ член на журито. Останалите четирима членове на НЖ изготвят становища.

(6) Членовете на НЖ представят рецензиите и становищата си в срок до два месеца от заповедта на Директора за състава на журито.

(7) В срок най-малко един месец преди заключителното заседание на НЖ на интернет-страницата на ИИИ се публикуват изготвените от участниците в конкурса резюмета на трудовете им, както и рецензиите и становищата на членовете на НЖ.

Чл. 27. (1) НЖ провежда заключителното си заседание в срок до 6 месеца от обявата на конкурса в ДВ.

(2) На заключителното заседание на НЖ присъстват кандидатите за заемане на академичната длъжност. Те отговарят на въпроси и бележки, направени от журито.

(3) Журито класира кандидатите с явно гласуване и обикновено мнозинство и ги предлага за избор на НС. За целта се съставя протокол, който се подписва от всички членове.

(4) На основание на протокола по ал. 3 председателят на НЖ подготвя доклад, който съдържа мотивирано предложение за избор на не повече от един кандидат и го представя не по-късно от 7 дни след проведения конкурс в НС.

(5) В срок до един месец от постъпването на доклада по ал. 4 НС провежда избора по реда на член 22, ал.6 на този Правилник.

(6) Кандидатите, участващи в конкурса, се уведомяват писмено за резултатите от избора.

(7) Спечелилият конкурса кандидат се назначава със заповед на Директора от датата на избора му от НС и е длъжен да заеме поста си до 1 месец след тази дата.

(8) В срок до два месеца след заемане на поста избраният професор изнася публична академична лекция, организирана от ИИИ. Темата на лекцията трябва да бъде близка до тази на конкурса.

Глава шеста

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Дипломите за придобита образователна и научна степен „доктор”, за научната степен „доктор на науките” и за избор на академичните длъжности „главен асистент”, „доцент” и „професор” се издават от БАН по предложение на Директора на ИИИ и се подписват от Директора, от Главния научен секретар на БАН и от Председателя на БАН. Дипломите са на специална хартия с лазерна защита. Връчването на дипломите става по тържествен начин в Големия салон на БАН.

§ 2. (1) На председателя, членовете, рецензентите и докладчиците на НЖ се заплащат хонорари от бюджета на ИИИ в размер, зависещ от съответната процедура и определен като процент от минималната работна заплата за страната.

(2) Хонорарите са както следва:

Процедура/длъжност	Председател на НЖ	Рецензент	Докладчик	Член на НЖ
Доктор	3/8 МРЗ*	5/4 МРЗ	1/2 МРЗ	1/4 МРЗ
Главен асистент	3/8 МРЗ	-	-	1/4 МРЗ
Доцент	1/2 МРЗ	3/2 МРЗ	-	1/3 МРЗ
Доктор на науките	5/8 МРЗ	7/4 МРЗ	3/4 МРЗ	5/12 МРЗ
Професор	3/4 МРЗ	2 МРЗ	-	1/2 МРЗ

*) МРЗ – минимална работна заплата.

Глава седма

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. Процедури, които са започнали при условията на ЗНСНЗ и са били замразени през м. май 2010 г. поради влизането в сила на ЗРАСРБ, се продължават от точката, до която са стигнали. За начало на процедурата се приема обявен в ДВ конкурс.

§ 5. Решенията на НС за обявяване на конкурси за заемане на академични длъжности, взети при условията на ЗНСНЗ, остават валидни, но се провеждат при спазване изискванията на ЗРАСРБ и на условията и реда на този Правилник.

§ 5. На притежателите на образователната и научна степен „доктор” и на научната степен „доктор на науките”, придобити по стария Закон за научните степени и научните звания и по сега действащия Закон за развитие на академичния състав в Република България, се изплаща месечно възнаграждение, докато лицето е на трудов договор и заема щат, съответстващ на научна длъжност в ИИИ, най-малко в размер съответно 1/3 МРЗ и 2/3 МРЗ.

§ 6. Контролът по изпълнението на този Правилник се възлага на Директора на ИИИ.

§ 7. Този Правилник е приет от Научния съвет на ИИИ в заседанието му на 3 май 2011 г.